

Ze houden niet vol

Te veel jongeren verlaten op 18 jaar de school zonder een diploma in handen. Daardoor hebben ze het gevoel dat de tijd die ze in de klas doorbrachten tot niets diende. En dat hoewel ze een bepaald deel van een opleiding afwerkten. Velen houden het niet vol en haken af. Daarom wil de overheid jongeren meer motiveren om minstens een kwalificatie te behalen, waarmee ze terecht kunnen op de arbeidsmarkt. Maar wellicht moeten we daarvoor het onderwijssysteem veranderen. De leerstof «modulariseren» bijvoorbeeld.

BELEID

kenintegratie en modularisering in het beroepssecundair onderwijs (BSO). Tal van 14-jarigen in het BSO weten echt wat ze willen. Om echter mislukkingen te voorkomen, moet men de beroepsopleiding in kleinere pakketten aanbieden, vinden de deskundigen. Zo kunnen de leerlingen kleinere gehelen afwerken, succes ervaren en voor elke stap een attest krijgen. Dit zou hen kunnen motiveren om verder te gaan. Integratie tussen praktische en theoretische vakken is ook een noodzaak in het BSO. Maar dit vereist een flexibele inzet van de leraar. Hij zou dan minder vakleraar en meer begeleider worden.

Prioritair

Het modulair systeem wordt gekoppeld aan de beroeps- en opleidingsprofielen. De toekomstige eindtermen moeten voldoen aan de eisen van het beroepsprofiel. Zulke materie kan men niet geïsoleerd benaderen. Daarom werken het departement Onderwijs, de Vlaamse Onderwijsraad, de Dienst voor Onderwijsontwikkeling en de sociale partners samen. Nicole Vancoillie kreeg van de onderwijsminister de opdracht om de modularisering van het onderwijsaanbod uit te werken voor het technisch secundair onderwijs (TSO), het beroepssecundair onderwijs (BSO), het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO), het buitengewoon secundair onderwijs - opleidingsvorm 3 en het onderwijs voor sociale promotie (OSP). Prioritair gaat aandacht naar BSO en DBSO. Op termijn komen echter alle onderwijsvormen in aanmerking voor modularisering.

Gewapend

«Een module is een deel van een opleiding», legt Nicole Vancoillie uit. «Daarin zitten kennis, vaardigheden en attitudes. Met dat deel van de opleiding moet een jongere terecht kunnen op de arbeidsmarkt. Hoe beperkt zijn opleiding ook is,

«We oriënteren de leerlingen nog veel te veel op basis van een mislukking», zegt Nicole Vancoillie, directeur Beroepsopleiding van het departement Onderwijs. «Eigenlijk zouden ze meer succes moeten kunnen ervaren. Wie nu bijvoorbeeld in het beroepssecundair onderwijs aan de studierichting *sanitair* begint, moet doorgaan tot het einde of krijgt niets in handen dat bruikbaar is op de arbeidsmarkt. Als de leerling mislukt, ondanks het zittenblijven, heeft hij niets. De leerling krijgt te weinig kansen om zijn kennis en kunnen te bewijzen. Kunnen we dit alles-of-niets-systeem verhelpen door de leerstof in een modulaire structuur aan te bieden?»

Mislukkingen

Een werkgroep van deskundigen boog zich over de mogelijkheden van vak-

hij moet daarvoor een deelattest krijgen dat de overheid en de bedrijfswereld erkennen. Voor de jongere komt het erop neer dat hij tijd die hij op school doorbracht niet als verloren beschouwt. Zo heeft hij het gevoel dat de school voor iets dient. Wij moeten in elke geval zorgen dat leerlingen beter gewapend het onderwijs verlaten.»

Spuitwerk

Hoe kan een modularisering eruit zien? We geven een theoretisch voorbeeld van het studiegebied mechanica in het BSO. Na de tweede graad zouden de leerlingen een studiegetuigschrift kunnen behalen als ze voor alle basismodules (sanitair, plaatwerk, montage, lassen, machines) slagen. Maar wie niet voor alles slaagt, krijgt per geslaagde basismodule een deelattest. Wie vreest voor de moeilijke module *machines* het einddoel niet te halen, kan zich in de derde graad concentreren op de modules *constructietechnieken* en *autotechnieken*. Zelfs als hij zich enkel goed voelt in autotechnieken en interesse heeft voor carrosserie, kan hij zich in het derde leerjaar van de derde graad voort specialiseren in carrosserie en spuitwerk. Wie een ruimere kwalificatie behaalt, heeft natuurlijk meer kansen. In feite zoekt de leerling een leertraject waarin hij succes ervaart. In een modulair systeem is bij het begin van de studie het aanbod ruimer dan nu het geval is. Binnen de opleidingsstructuur leiden verschillende leertrajecten naar specialisaties. Voor het studiegebied mechanica zijn dat bijvoorbeeld fotolassen; onderhoudstechnieken; centrale verwarming; koeltechnieken; carrosserie en spuitwerk; dieselmotoren en bedrijfsvoertuigen; computergestuurde werktuigmachines.

Europees

«Ook in een modulair systeem blijft in elke module een stuk algemene vorming zitten», zegt Nicole Vancoillie. «Een meer individuele begeleiding van de leerlingen, want niet iedereen evolueert even vlug, zal een praktisch probleem zijn voor de scholen. We zitten immers nog vast aan de eenheidsstructuur en de graden. Ook de rigide reglementering van de bekwaamheidsbewijzen en de prestatieregeling van leraars zijn een probleem. In een eerste fase werken we inhoudelijk aan vier sectoren: hout en bouw; mechanica, elektriciteit, elektronica; verzorging; handel en administratie. Dit is meteen ook een Europees project.» ■

RONDE VAN VLAANDEREN

Directies en leraars worden betrokken bij het denkwerk over modularisering. Het departement stelt in een *Ronde van Vlaanderen* het project aan de scholen voor. Ze werden hiervoor al uitgenodigd. De directeur beroepsopleiding roept op tot dialoog, tot samen nadenken over de mogelijkheden en problemen. Men wil weten wat er leeft bij leerkrachten, middenkader en directies. Wie alsnog wil inschrijven, kan op de valreep het inschrijvingsformulier faxen naar 02-227 14 00 - Dienst Europese Projecten - Project Modulair Opbouw - Koningsstraat 93 bus 3 - 1000 Brussel. Er zijn nog informatiesessies op 12/11 in Antwerpen, 13/11 in Geel en op 14/11 in Kortrijk, telkens om 13.30 u. Intussen zoekt het departement Onderwijs voor de komende twee jaar voltijdse medewerkers om de modules uit te werken (zie Idee p. 18). Wie zijn ideeën over modularisering schriftelijk wil spuien, schrijft naar *KLASSE (Modules) - Koningsstraat 138 - 1000 Brussel*.